

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 167/2021-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti **SLOVMAS, a. s.**, Na paši 4, Bratislava, IČO 44 946 422, zastúpenej JUDr. Júliusom Jánošíkom, advokátom, Klincová 35, Bratislava, proti rozhodnutiu Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 7283/2017 – 1.8, 34452/2017 z 31. júla 2017 a jeho vydaniu predchádzajúcemu postupu a proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 10 Sžk 2/2019 z 29. januára 2020 a jeho vydaniu predchádzajúcemu postupu takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 1. júna 2020 domáha vyslovenia porušenia princípu rovnosti a nediskriminácie podľa čl. 12 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na slobodnú voľbu povolania, práva podnikat' a práva vykonávať inú zárobkovú činnosť podľa čl. 35 ods. 1 ústavy a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozhodnutím Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) č. 7283/2017 – 1.8, 34452/2017 z 31. júla 2017 a jeho vydaniu predchádzajúcim postupom a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 10 Sžk 2/2019 z 29. januára 2020 a jeho vydaniu predchádzajúcim postupom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že napadnutým rozhodnutím ministerstva z 31. júla 2017 bola sťažovateľke podľa § 94 ods. 2 písm. c) zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odpadoch“) od 1. januára 2018 zrušená autorizácia na výkon organizácie zodpovednosti výrobcov pre obaly, ktorá jej bola udelená rozhodnutím ministerstva č. 4700/2016-3.3 z 19. mája 2016.

Ministerstvo svoje rozhodnutie odôvodnilo tým, že sťažovateľka v zmluvných obciach nespĺnila zberný podiel, čím nedodržala povinnosť vyplývajúcu jej z § 28 ods. 5 písm. f) zákona o odpadoch.

3. Proti predmetnému rozhodnutiu ministerstva podala sťažovateľka rozklad, o ktorom rozhodol minister životného prostredia rozhodnutím č. 8675/2017-9.2 (47/2017 – rozkl.) z 15. novembra 2017 tak, že napadnuté (prvostupňové) rozhodnutie potvrdil.

4. Preskúmania zákonnosti rozhodnutia ministra o rozklade z 15. novembra 2017 sa sťažovateľka domáhala správnu žalobou, ktorú Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) podľa § 190 Správneho súdneho poriadku (ďalej aj „SSP“) zamietol rozsudkom č. k. 6 S 215/2017-241 z 13. septembra 2018.

5. Rozsudok krajského súdu napadla sťažovateľka kasačnou sťažnosťou, ktorá bola napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu zamietnutá ako nedôvodná podľa § 461 SSP.

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Proti napadnutému rozhodnutiu ministerstva a jeho postupu a napadnutému rozsudku najvyššieho súdu a jeho postupu podala sťažovateľka ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje, že:

a) ak ministerstvo v rovnaký deň (15. novembra 2016) vyzvalo sťažovateľku na vykonanie nápravy a súčasne z vlastného podnetu bez splnenia zákonných podmienok rozhodlo o začatí správneho konania vo veci zrušenia autorizácie podľa § 94 ods. 2 písm. c) zákona o odpadoch, „*hrubo tým porušilo jej ústavné a zákonné práva ako účastníka správneho konania*“ a „*zásadu legality správneho konania*“,

b) napadnuté rozhodnutie ministerstva nie je podpísané zákonom stanoveným spôsobom, pretože ho nepodpísala riaditeľka odboru odpadového hospodárstva ministerstva, pričom z neho nie je zrejmé, kto konal v jej mene, keďže na rozhodnutí sa nachádza len nečitateľný podpis neznámej osoby, čo podľa sťažovateľky spôsobuje, že napadnuté rozhodnutie je potrebné považovať za „*nulitné*“,

c) spôsob vedenia administratívneho spisu porušuje podľa sťažovateľky jej „*práva ako účastníka správneho konania*“, pretože ministerstvo viedlo dva spisy pod dvomi rôznymi spisovými značkami, hoci sa týkali jedného správneho konania a jedného účastníka,

d) napadnuté rozhodnutie ministerstva nebolo sťažovateľke dosiaľ účinne doručené, pretože ministerstvo v rozpore s ustanoveniami zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) doručilo napriek právnemu zastúpeniu sťažovateľky napadnuté rozhodnutie iba priamo jej ako účastníkovi správneho konania a nedoručilo ho jej splnomocnenému právnemu zástupcovi,

e) napadnuté rozhodnutie ministerstva je podľa sťažovateľky nedostatočne odôvodnené a je tak nepreskúmateľné a arbitrárne,

f) sťažovateľka poukazuje na skutkové pochybenia ministerstva spočívajúce v spôsobe výpočtu zberového podielu a

g) namieta diskriminačný postup ministerstva k jednotlivým organizáciám zodpovednosti výrobcov pre obaly.

7. Na základe uvedeného sa sťažovateľka domáha, aby ústavný súd po prijatí jej ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom vyslovil, že napadnutým rozhodnutím ministerstva a jeho postupom

a napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a jeho postupom boli porušené jej práva označené v bode 1. Sťažovateľka súčasne žiada, aby ústavný súd zrušil napadnutý rozsudok najvyššieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a priznal jej náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie čl. 12 ústavy a základných práv sťažovateľky podľa čl. 35 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy postupom a napadnutým rozhodnutím ministerstva a postupom a napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu.

III.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozhodnutím ministerstva a jeho vydaniu predchádzajúcim postupom:

9. Systém ochrany základných práv a slobôd zaručených ústavou a ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich zo záväznej medzinárodnej zmluvy je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám, resp. ľudským právam a základným slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 127 ods. 1 a čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd, resp. ľudských práv a základných slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Všeobecné súdy sú tak ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Právomoc ústavného súdu je preto subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (II. ÚS 13/01). Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o ústavnej sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

10. Za situácie, ak právny poriadok pripúšťa iné možnosti ochrany práv alebo právom chránených záujmov fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy, podľa Správneho súdneho poriadku nemožno sa domáhať ochrany svojich práv v konaní pred ústavným súdom.

11. S ohľadom na uvedené ústavný súd nemá právomoc na preskúmanie napadnutého rozhodnutia ministerstva a jeho postupu, ktorý mu predchádzal, keďže tieto už boli predmetom preskúmania v rámci správneho konania na základe sťažovateľkou podaného rozkladu podľa § 61 správneho poriadku, o ktorom rozhodol minister životného prostredia rozhodnutím z 15. novembra 2017. Zákonnosť predmetného rozhodnutia o rozklade bola následne na základe správnej žaloby sťažovateľky preskúmaná v rámci správneho súdnictva krajským súdom, ktorý o nej rozhodol rozsudkom z 13. septembra 2018.

12. Keďže proti napadnutému rozhodnutiu ministerstva a jeho postupu, ktorý mu predchádzal, bol prípustný opravný prostriedok v rámci správneho konania (rozklad), ktorý sťažovateľka preukázateľne využila a následne sa svojich práv domáhala v rámci správneho súdnictva prostredníctvom účinného prostriedku nápravy – správnej žaloby, ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a jeho vydaniu predchádzajúcim postupom:

13. Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietané porušenie označených práv napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a jeho postupom, ústavný súd považuje najprv za potrebné vysporiadať sa s otázkou včasnosti podanej ústavnej sťažnosti, pretože napadnutý rozsudok najvyššieho súdu nadobudol (podľa oznámenia krajského súdu) právoplatnosť 24. marca 2020 a sťažovateľka podala ústavnú sťažnosť 1. júna 2020, teda po uplynutí lehoty na podanie ústavnej sťažnosti podľa § 124 prvej vety zákona o ústavnom súde. V zmysle § 1 písm. a) zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení neskorších predpisov v čase od 27. marca 2020 (dátum nadobudnutia účinnosti zákona) do 30. apríla 2020 spočívali lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo zániku práva. V uvedenom období teda lehoty neplynuli a od 1. mája 2020 ich plynutie pokračovalo. Z doslovného znenia uvedeného ustanovenia vyplýva, že spočívanie lehôt sa týka len ochrany práv v súkromnoprávných vzťahoch. Vychádzajúc z cieľa predmetnej právnej úpravy a celospoločenskej situácie, za ktorej boli mimoriadne opatrenia zákonodarcom prijaté, je potrebné vziať do úvahy skutočnosť, že sťažením uplatnenia ochrany svojich práv v mimoriadnej situácii sú (boli) potenciálne postihnutí aj nositelia práv vyplývajúcich z iných než súkromnoprávných vzťahov (napríklad práva, ochrana ktorých sa uplatňuje v správnom súdnictve, ale aj v súdnictve ústavnom). Ústavný súd (napr. na rozdiel od Európskeho súdu pre ľudské práva) nemá zákonom danú možnosť sám svojím vlastným vnútorným aktom rozhodnúť o predĺžení lehoty na podanie návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, rešpektuje však vo svojej činnosti *inter alia* princípy právneho štátu, princíp rovnosti, povinnosť ústavne konformného výkladu a aplikácie právnych noriem (čl. 152 ods. 4 ústavy), ako aj materiálny prístup k ochrane základných práv a slobôd, a preto, vychádzajúc z čl. 46 ústavy s ohľadom na § 62 zákona o ústavnom súde v spojení s čl. II až IV Civilného sporového poriadku, považuje spočívanie lehoty na uplatnenie práva v uvedenom období za aplikateľné aj na posudzovanie dodržania lehoty na podanie návrhu na začatie konania pred ústavným súdom. V deň pokračovania plynutia lehoty na podanie ústavnej sťažnosti (1. mája 2020) zostávalo do jej uplynutia 57 dní. Z tohto dôvodu ústavný súd považuje ústavnú sťažnosť sťažovateľky podanú 1. júna 2020 za podanú včas.

14. Po preskúmaní ústavnej sťažnosti sťažovateľky došiel ústavný súd k záveru, že je potrebné odmietnuť ju z dôvodu nesplnenia náležitostí ustanovených zákonom podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde, pretože v nej vo vzťahu k napadnutému rozsudku najvyššieho súdu a jeho postupu, ktorý mu predchádzal, absentuje akákoľvek ústavnoprávne relevantná argumentácia, za ktorú nemožno považovať len odkazy na články ústavy. Napriek kvalifikovanému právnemu zastúpeniu sťažovateľky, ktoré má zabezpečiť určitú „kvalitu“ ústavnej sťažnosti, táto v tejto časti smerujúcej proti najvyššiemu súdu nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom ustanovené v § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Podstatná časť ústavnej sťažnosti je totiž venovaná práve spochybňovaniu napadnutého rozhodnutia a postupu ministerstva a v podstatnom je založená na obdobných námietkach, aké boli sťažovateľkou uplatnené už v rámci jej správnej žaloby podanej krajskému súdu, resp. následne podanej kasačnej sťažnosti.

15. Odôvodnenie návrhu je pritom podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde zákonom danou podmienkou konania pred ústavným súdom. V tejto súvislosti ústavný súd už opakovane konštatoval, že zo vzájomnej väzby medzi relevantnými ustanoveniami zákona o ústavnom súde (§ 43 ods. 1 a § 123 ods. 1) vyplýva, že sťažovateľ musí označiť základné práva a slobody, vyslovenia porušenia ktorých sa domáha, nielen označením príslušných článkov ústavy, ale musí ich konkretizovať aj skutkovo (m. m. IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08), t. j. uviesť, z akých dôvodov malo dôjsť k ich porušeniu, a navrhnúť v tejto súvislosti dôkazy.

16. Ústavná sťažnosť sťažovateľky je tak vo vzťahu k napadnutému rozsudku najvyššieho súdu a jeho postupu nedostatočná, pretože jej chýba relevantné odôvodnenie [§ 43 ods. 1 v spojení s § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde], čo predstavuje nedostatok zakladajúci dôvod na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku náležitostí ustanovených zákonom (podobne III. ÚS 26/2012, III. ÚS 241/2013, I. ÚS 291/2017, IV. ÚS 91/2018).

17. Ústavný súd konštatuje, že v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemá *ex officio* prieskumnú právomoc, t. j. nemá oprávnenie bez námietky sťažovateľov *en bloc* preskúmať napádané rozhodnutie a iniciatívne vyhl'adávať prípadné ústavne neudržateľné pochybenia. Inými slovami, tvrdenie sťažovateľa bez jeho konkretizácie v interakcii s napádaným rozhodnutím, opatrením, prípadne iným zásahom nepostačuje na meritórne konštatovanie o porušení sťažovateľom označených práv a slobôd (I. ÚS 245/2018).

18. V danom prípade pritom do úvahy neprichádzala ani výzva na odstránenie tohto nedostatku návrhu podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde, a to z dôvodu kľúčovej povahy takéhoto nedostatku. Označené ustanovenie zákona totiž slúži na odstraňovanie najmä formálnych nedostatkov návrhu, nie však jeho samotnej podstaty (m. m. I. ÚS 155/2019).

19. Ústavný súd tak v tejto časti ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie náležitostí ustanovených zákonom.

20. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v petite nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. apríla 2021

Rastislav Kaššák
predseda senátu